Ankenævnet for Forsikring

942/14

Den 10. juni 2014 blev i sag nr. 85.543:

xxxxxx xxxxx
xxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Han klager over selskabets afvisning af at betale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, erhvervsevnetabserstatning og godtgørelse for svie og smerte for en anmeldt skulderskade, der ifølge klageren er opstået ved en arbejdsulykke.

Selskabet har afvist at yde dækning for den anmeldte skade med henvisning til, at ulykkesforsikringen ikke omfatter de anmeldte krav, at klageren ikke har tegnet tillægsdækning for "dagpengeerstatning", og at der mangler årsagssammenhæng mellem den anmeldte arbejdsskade og skulderskaden.

Klageren har ved mail af 12/2 2014 til nævnet anmodet om, at sagen udsættes, indtil arbejdsskadesagen er færdigbehandlet i Ankestyrelsen. Selskabet har ved brev af 25/2 2014 anført, at der ikke er grundlag for at udsætte sagen, da Ankestyrelsens afgørelse ikke har relevans for nævnets afgørelse.

Selskabet har ved brev til nævnet af 27/1 2014 beskrevet sagsforløbet således:

> "**Indledning**
> Kunden kom den 17. marts 2011 til skade med ryggen/lænden, da han på sit arbejde skulle løfte skabe i forbindelse med tømning af containere. Efterfølgende anmeldte han skaden til sin ulykkesforsikring.

2. 85.543

Fremstilling
Vi modtog kundens anmeldelse den 28. marts 2011 og indhentede efterfølgende journaler fra kundens egen læge, til brug for vurdering af årsagssammenhængen mellem den anmeldte hændelse og de efterfølgende gener.

Efter modtagelse af lægejournalerne blev sagen forelagt for vores lægekonsulent til vurdering. Vi afviste skaden på baggrund af forsikringsbetingelsernes undtagelsesbestemmelser, nærmere lændeklausulen.

Den 27. februar 2013 kontaktede kunden os pr. mail, med ønske om en vurdering af generne i venstre skulder. Kunden vedlagde journaloplysninger omkring skuldergenerne og oplyste samtidig, at sagen omkring skuldergenerne var under behandling i Arbejdsskadestyrelsen.

Vi kontaktede efterfølgende Arbejdsskadestyrelsen og bad om kopi af sagens akter, samt en status på sagen vedrørende skuldergenerne.

Den 15. april 2013 afviste vi skuldergenerne på grund af manglende årsagssammenhæng til den anmeldte hændelse. Kunden accepterede ikke afvisningen og bad om revurdering. Kunden medsendte nye journaloplysninger til brug for revurderingen.

Sagen blev forelagt for vores lægekonsulent til revurdering, hvorefter vi meddelte kunden, at vi måtte fastholde vores tidligere afvisning af skuldergenerne.

Herefter modtog vi henvendelse fra kundens advokat, som bad om en ny genvurdering af sagen. Vi meddelte advokaten, at vi ville sende sagen til en uvildig vurdering i Arbejdsskadestyrelsen ud fra vores forsikringsbetingelser og lovgivning på området.

Den 9. december 2013 modtog vi Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af sagen. Det fremgik heraf, at méngraden var fastsat til mindre end 5 % på grund af manglende årsagssammenhæng.

Den 16. december 2013 sendte vi en kopi af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse til advokaten og oplyste samtidig, at vi betragtede sagen som afsluttet.

Herefter blev sagen indbragt for Nævnet.

Begrundelse
Indledningsvis skal det understreges, at ulykkesforsikringen ikke dækker de krav, kunden pludseligt fremfører i sin klage til Nævnet. Det er dækninger, som han formentlig har fået eller hørt om i forbindelse med arbejdsskadesagen.

Kunden løftede den 17. marts 2011, i forbindelse med sit arbejde, et skab, hvilket forårsagede lændesmerter. I forbindelse med arbejdsskaden har neurologisk speciallæge … den 17. april 2012 udfærdiget speciallægeerklæring omkring følgerne efter hændelsen den 17. marts 2011. Der er i den forbindelse alene beskrevet gener fra lænderyggen.

I den forbindelse skal det ligeledes nævnes, at der ikke i anmeldelsen til Arbejdsskadestyrelsen er beskrevet et hændelsesforløb, der kan forklare skaden på venstre skulder.

Gener fra venstre skulder ses første gang beskrevet i de journaler fra den 6. december 2012. Det er halvandet år efter den anmeldte arbejdsskade. MR-scanning viste ved den lejlighed slidgigt i venstre skulder.

Det fremgår af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, at de ikke finder det sandsynliggjort, at skuldergenerne stammer fra arbejdsskaden. Der er ikke i umiddelbar tilknytning til skaden konstateret hverken straks- og/eller brosymptomer. På den baggrund vurderer Styrelsen, at der ikke er årsagssammenhæng mellem anmeldte arbejdsskade og generne fra venstre skulder.

Vores læger er enige med Styrelsen i denne vurdering.

Konklusion
Vores lægekonsulenter har i lighed med Arbejdsskadestyrelsen vurderet, at gener fra venstre skulder, debuteret halvandet år efter skaden, ikke er en følge af arbejdsskaden fra den 17. marts 2011. På den baggrund kan vi ikke tilbyde kunden erstatning."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag. Et udvalg af disse vil blive gengivet i det følgende.

I skadeanmeldelsen til selskabet af 23/3 2011 har klageren i rubrikken "Hvilke legemsdele/tænder blev beskadiget?" anført: "Ryg, lænd, skulder".

I en speciallægeerklæring udfærdiget d. 17/4 2012 på baggrund af en henvendelse fra Arbejdsskadestyrelsen til brug for behandling af arbejdsskadesagen står bl.a anført:

"Aktuelle **gener**

1. Rygsmerter: undersøgte angiver at have konstante smerter i lænderyggen af styrke VAS 8 med udstråling til ydersiden af venstre ben og venstre fod, hvor han har en brændende smerte. Smerterne forværres ved fysisk anstrengelse, fx gang, få hundrede meter. Hvis undersøgte har lavet meget en dag, forværres smerterne i en grad, at han må ligge ned flere dage efter.
2. Søvnproblemer: undersøgte angiver at vågen 3-4 gange hver nat grundet smerter ved vendinger i sengen. Har måtte tage sovepiller en periode, men er ophørt med dette igen, da det ingen effekt havde.
3.Medicinbivirkninger: grundet den smertestillende medicin, har undersøgte fået en tendens til sure opstød og dårlig mave, som er i behandling med syrepumpehæmmer.
4. Funktionsniveau: undersøgte fortæller at han, hvor han før nuværende kunne alting, og gik til sport flere gange ugentligt, har han efter traumet været væsentligt indskrænket i sin funktion. Han angiver at han i hjemmet ikke kan hjælpe til med rengøring, indkøb eller børnepasning, da den mindste fysiske aktivitet straks fører til smerteforværring. Han angiver at kunne gå et par hundrede meter, før han må ned og sidde eller ned og ligge. Han kan sidde ca. en halv time før han grundet smerter må op og stå eller ned og ligge.

…
Skulderågets muskulatur findes symmetrisk, undersøgte angiver ømhed i muskulaturen stort set overalt, især svarende til venstre skulder.
…

På ekstremiteterne (arme og ben) findes normal muskeltonus (muskelspænding i hvile) og normal trofik (muskelfylde).
Undersøgte er eftergivende og begrunder dette i smerter ved undersøgelse for muskelkraft over alle led på arme og ben. Jeg har dog indtryk af normal kraft over alle led.
De dybe reflekser (senereflekser) er svære at fremkalde. svarende til biceps og triceps, middellivlige svarende til patellar- og achillesreflekser, og ens på højre og venstre side. …
…
Konklusion
26-årig mand, som tidligere har været rask, løfter på sit arbejde den 16.03.2011 et skab på ca. 45 kg. Da han sætter skabet igen, får han pludseligt indsættende smerter i lænderyggen, med udstråling til venstre ben.

Efterfølgende har undersøgte ikke været i stand til at tage på arbejde grundet smerter. MR-skanning i juni måned har vist diskusprolaps i niveauet L5/S1 med tryk på SI-roden. Undersøgte er blevet tilbudt operation, men har afslået dette. Er forsøgt smertebehandlet med stærk smertestillende medicin, som han også nu tager dagligt. Ligeledes har han gået til fysioterapi. Begge dele har været uden effekt på smerterne, der ved dagens undersøgelse stadig angives som konstante og stærke, svarende til VAS 8, med udstråling til ydersiden af venstre fod.

Undersøgte har ikke siden traumet været i stand til at genoptage sit arbejde som pedel, og er blevet fyret i august 2011.
Undersøgte angiver kun at kunne gå få hundrede meter, ligeledes at være ude af stand til overhovedet at hjælpe med arbejdet i hjemmet, eller med børnene. Kan varetage sin egen personlige hygiejne, og ikke meget mere for nuværende.

Ved den objektive undersøgelse findes undersøgte med nedsat ansigtsmimik, og psykisk påvirket af situationen.
Han angiver ømhed i alle muskelgrupper i ryggen, særligt i venstre side, og jeg kan slet ikke komme til at palpere hans lænderyg grundet smerteklager.
Ved kraftundersøgelsen giver han efter i alle muskelgrupper i OE og UE. Jeg har dog indtryk af fuldgod kraft.
Jeg finder nedsat følesans svarende til SI -dermatomet på venstre side. Bevarede og egale patellarog achillesreflekser. Gangen er bredsporet.

Undersøgte har, trods intensiv fysioterapi og smertestillende behandling, ikke opnået nogen bedring gennem året. Han har ikke ønsket operation, som han ellers er blevet tilbudt henvisning til.

Jeg har indtryk af at der udover diskusprolapsen er tilkommet en væsentlig psykisk overbygning på problemstillingen.

Med den nuværende rygproblematik, er det usikkert om undersøgte igen vil kunne vende tilbage til rygbelastende arbejde. Over tid mener jeg dog, der stadig er udsigt til en væsentlig bedring af både de psykiske og fysiske symptomer.

Diagnoser:
//Prolapsus disci L5/S1/diskusprolaps// //Belastningsreaktion//"

I røntgenbeskrivelse dateret 28/11 2012 hedder det bl.a.:

"ønsket us. : NIP af ve skulder.

5. 85.543

Indikation Smerter og det knaser ved bevægelse. Obs. fraktur efter arbejdsulykke i marts. Henvisningsdiagnose

MR-skanning af venstre skulder: viser intakt caput longumsene. subscapularis og infraspinatussener. Der ses degenerative forandringer i supraspinatussenen Der er relativt begrænset plads under acromion, men i øvrigt normale forhold i AC-Ieddet samt i det glenohumerale led inkl. labrum. Der er dog således holdepunkt for nogen grad af impingementproblematik. Der er ingen ansamlinger.

Konklusion: Degenerative forandringer i supraspinatussenen samt begrænset plads under acromion - se tekst"

I journaludskrift fra … sygehus dateret 23/1 2013 står anført:

"FORUNDERSØGELSE:
Var i 2011 udsat for en arbejdsulykke, hvor han pådrog sig diskusprolaps i ryggen og har gået til mange og forskellige behandlinger for ryggenerne som ikke rigtigt har hjulpet. Han slog samtidig sin venstre skulder og har formodentlig pådraget sig en partiel cuffskade. Er MR-skannet og konservativt behandlet via reumatolog K. K. En MR-skanning har vist tegn til impingement. Hans holdning er yderst dårlig, går fremadbøjet og med hængende skulder og det vil være svært at optræne skulderen ordentligt efter en akromioplastik. Der er således ikke p.t. indikation for akromioplastik."

I journalnotat udfærdiget af ovenfornævnte reumatolog K.K. dateret 17/4 2013 hedder det:

"Pt. er i dag dybt frustreret, har tiltagende smerter fra sin. skulder og har fra Alm. Brand (hvor han var forsikret på det tidspunkt, da ulykken skete) nu modtaget en besked, at man ikke mener hans skuldertraume har noget med ulykken at gøre, fordi ve. skulder på det tidspunkt ikke blev nævnt.
Der har ikke været andre efterfølgende traumer. Skulderproblematikken har været progredierende og så alvorlig at man har overvejet en akromioplastik.
23.01.13 har man dog ikke på nuværende tidspunkt været fristet til at foretage denne akromioplastik, idet pt. går dårligt, fremoverbøjet og hængende således det vil være svært at optræne skulderen ordentligt, Han er endnu ikke sufficient smertedækket men går fortsat på smerteklinikken på Privathospitalet … .
Det bekræftes at pt. før ulykken var helt rask og passede sit arbejde 100 %.
Der er således klar sammen hæng mellem traumet og pt.s efterfølgende tilstand med smerter i bevægeapparatet samt tiltagende impingement i ve, skulder.
Pt. oplyser, at han nu er så stresset, at han har fået diarre og kvalme deraf. Skal udredes herfor via egen læge."

På baggrund af en henvendelse fra selskabet har Arbejdsskadestyrelsen i brev af 5/12 2013 til selskabet udtalt sig om méngraden af klagerens gener i venstre skulder:

"**Vurdering**
Det varige men er vurderet til mindre end 5 procent på grund af manglende årsagssammenhæng.

6. 85.543

Begrundelse for varigt men
Vi har lagt vægt på sagens lægelige oplysninger, herunder især:
- Journalmateriale fra egen læge;
- røntgenbeskrivelse fra den 28. november 2012.
- neurologisk speciallægeerklæring fra … af 17. april 2012.

Vi har ved vores vurdering lagt vægt på, at der ikke er oplysninger om smerter i venstre skulder i de lægelige akter i umiddelbar tilknytning til ulykken. Vi er opmærksomme på, at [klageren] i sin skadeanmeldelse til forsikringsselskabet fra den 25. marts 2011 angiver, at han har smerter i ryg, lænd og skulder efter ulykken.

Der er imidlertid ikke efterfølgende oplysninger om skuldersmerter i de lægelige akter, herunder i lægeerklæring fra den 18. april 2011.

Det er efter gennemgang af sagen vores vurdering, at det ikke i tilstrækkelig grad er sandsynliggjort, at der er sammenhæng mellem de beskrevne skuldersmerter og ulykken, idet generne ikke er beskrevet i de lægelige akter i umiddelbar tilknytning til ulykken. Der har således ikke været de nødvendige straks- eller brosymptomer.

Det er endvidere vores vurdering, at de degenerative forandringer i venstre skulder ikke har sammenhæng med ulykken.

Vi har i overensstemmelse hermed ikke fastsat et varigt men for skuldergener efter ulykken den 17. marts 2011."

Uddrag af klagerens police pr. 1/12 2010:

"

Oplysninger om forsikringen

Dækning	Tegnet	Forsikringssum
Invaliditet heltid	Ja	1.087.013 kr.
Tandskade	Ja	Se betingelser
Fingererstatning	Ja	Se betingelser
Tillægserstatning	Ja	Se betingelser
Dagpenge ulykke	Nej	
Dagpenge sygdom	Nej	
Død heltid	Nej	
Død fritid	Nej	
Behandling og transport	Ja	Se betingelser

"

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a:

"2. Dækningsskema
3. Dækninger

Nr. 1. Erstatning ved død	7
Nr. 2. Erstatning ved invaliditet	7
Nr. 3. Erstatning ved tandskade	8
Nr. 4. Dagpengeerstatning ved ulykkestilfælde	8
Nr. 5. Dagpengeerstatning ved sygdoms- eller ulykkestilfælde	8
Nr. 6. Fritidsulykkesforsikring	8
Nr. 7. Børneulykkesforsikring	9

Nr. 8. Selvstændig børneulykkesforsikring foret barn	9
Nr. 9. Motorcykelrisiko	9
Nr. 10. Flyverisiko	9
Nr. 11. Hustrudækning	9

…

10.2. Arbejdsskadestyrelsen

Er sikrede ikke enig i vores fastsættelse af ménprocenten, kan spørgsmålet om ~procentens fastsættelse indbringes for Arbejdsskadestyrelsen.

Når sikrede ønsker Arbejdsskadestyrelsen vurdering, betales det af Arbejdsskadestyrelsen fastsatte gebyr af sikrede. Hvis Arbejdsskadestyrelsen fastsætter en højere ménprocent end den af Alm. Brand fastsatte, betales gebyret til sikrede af Alm. Brand.

…

Forsikringen dækker	Forsikringen dækker ikke
12. Ulykkestilfælde **12.1.** Ved ulykkestilfælde forstås en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefrakommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge. *Der er dog særlige regler for sport, motorcykel og fly punkt 13., 14. og 15.).* **12.2.** Ovennævnte definition på et ulykkestilfælde er lempet på følgende område: Ved beskadigelse af forsikredes arme og ben kræves kun, at skadeårsagen skal være pludselig og med en påviselig beskadigelse til følge. **12.3.** Som ulykkestilfælde anses også drukning, ihjelfrysning og insektstik. **12.4.** Endvidere dækker forsikringen følger af ulykkestilfælde, hvis hovedårsagen er besvimelse eller ildebefindende, som ikke skyldes sygdom. **12.5.** For at opnå dækning er det et krav at der er årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurdering bliver der blandt andet lagt vægt på, om ulykkestilfældet er egnet til at forårsage personskaden. Det vil sige om ulykkestilfældet i sig selv er nok til at forårsage/forklare skaden.	**12. Sygdom, lændedel, beruselse, m.v.** **12.1.1.** Ulykkestilfælde, der skyldes sygdom. **12.1.2.** Sygdom og udløsning af bestående sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde. **12.1.3.** Forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom. **12.1.4.** Følger af lægelig behandling, som ikke er nødvendiggjort af et af forsikringen omfattet ulykkestilfælde. **12.1.5.** Endvidere undtages smitte fra mad, herunder overfølsomhedsreaktioner. **12.1.6.** Facetledssymptomer, hekseskud; lændehold og diskusprolapstilfælde, opstået i lændedelen ved vrid og/eller løfteskader samt mindre traumer, der ikke i sig selv er tilstrækkelige til at udløse ryglidelsen i en normal rask ryg uden degenerative forandringer. **12.1.7.** Ulykkestilfælde, der - uanset sindstilstand eller tilregne- lighed - er fremkaldt af forsikrede med forsæt, ved grov uagtsom herunder selvforskyldt beruselse eller under påvirkning af narkotika og andre lignende giftstoffer, samt ved slagsmål eller håndgemæng, medmindre det godtgøres, at sikrede var sagesløs. **12.1.8.** Skade forårsaget af almindelig dagligdags bevægelse anses ikke for et ulykkestilfælde.

...

Nr. 2. Erstatning ved invaliditet

2.1. Hvornår betales der erstatning?

Når et ulykkestilfælde har medført varig og ikke ubetydelig skade af medicinsk art, har forsikrede, som ved invaliditet er den sikrede, ret til erstatning, hvis den medicinske invaliditet fastsættes til mindst 5 % varigt mén …

Erstatningen ved invaliditet beregnes af forsikringssummen med den fastsatte ménprocent.

8. 85.543

…

Nr. 4. Dagpengeerstatning ved ulykkestilfælde
Hvis et ulykkestilfælde medfører uarbejdsdygtighed, betales dagpengeerstatning fra dagen for lægebehandlingens begyndelse og indtil raskmelding finder sted, dog højst det i policen anførte antal dage og periode. …"

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker indledningsvist, at skadelidtes bevisbyrde for, at der er årsagssammenhæng i arbejdsskadesager i henhold til arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2 er lempeligere end i private ulykkesforsikringssager. Nævnet finder herefter, at Ankestyrelsens vurdering af om der er årsagssammenhæng mellem ulykken og klagerens skulderskade i arbejdsskadesagen ikke umiddelbart har relevans for nævnets afgørelse af nærværende sag. Efter nævnets vurdering er der derfor ikke anledning til at udsætte sagen, indtil Ankestyrelsens afgørelse foreligger.

Klagerens ulykkesforsikring dækker ikke erstatning for tab af erhvervsevne, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte. Der er endvidere ikke tegnet tillægsdækning for dagpengeerstatning.

Spørgsmålet bliver herefter, om klageren er berettiget til méngodtgørelse i anledning af hans tilskadekomst den 17/3 2011.

Hvad angår klagerens tilskadekomst i lændedelen, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til den gengivne undtagelse i forsikringsbetingelsernes pkt. 12.1.6., hvorefter bl.a. diskusprolapstilfælde opstået i lændedelen ved bl.a. løfteskader ikke dækkes af forsikringen.

Arbejdsskadestyrelsen har ved afgørelse af 5/12 2013 vurderet, at der ikke er årsagssammenhæng mellem klagerens skuldergener og ulykkestilfældet, og har på denne baggrund fastsat méngraden efter ulykken den 17/3 2011 til mindre end 5 %. Afgørel-

sen begrundes af Arbejdsskadestyrelsen med, at der ikke i tilstrækkeligt omfang er sandsynliggjort straks- eller brosymptomer.

Efter sin gennemgang af sagen, herunder den fremlagte speciallægeerklæring af 17/4 2012 og Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 5/12 2013, finder nævnet ikke at kunne kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren ikke har bevist, at han i henhold til den tegnede ulykkesforsikring har et dækningsberettigende mén som følge af den anmeldte ulykke, og nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels